

opisovanje resničnosti. Vendar med obema poloma predavanj – performativnim in tistim o govornih dejanjih – obstaja pomemben, poimenovali ga bomo retorični, prehod. Bralci in razlagalci Austina ga običajno prezrejo, mi pa želimo začeti preiskovanje napak v sklepanju in argumentaciji prav z njim.

»Ali smo lahko gotovi, da je resnično trditi cenitev drugega *razreda*, kakor utemeljeno argumentirati, dobro svetovati, pravično soditi in upravičevano očitati? Ali nima vse to na zapletene načine opraviti z dejstvi? /.../ Dejstva so enako pomembna kakor naša vednost ali mnenje o dejstvih.« (Austin, 1990: 122, prevod Bogdan Lešnik)

V tem odstavku sta dve pomembni epistemološki novosti:

1. Trditvam (zatrjevanju resničnosti) je podeljen *enak status (ne privilegirani) kot vsem drugim izjavam*, ki jih lahko proizvedemo;
2. dejstvom je podeljen *enak status kot (našemu, vašemu, njihovemu ...) poznavanju dejstev*.

In tule je Austinova utemeljitev teh novosti:

»Toda preudarite za hip, ali je vprašanje resničnosti ali neresničnosti tako zelo objektivno. Vprašamo: 'je to *pravična* trditev?', in ali sta *utemeljenost in razvidnost* tega, da trdimo in rečemo, tako zelo različni od utemeljenosti in razvidnosti performativnih dejanj argumentiranje, svarjenje in presojanje itn.? Mar je torej konstativ vedno resničen ali neresničen? Ko soočamo konstativ z dejstvi, ga res vrednotimo *na načine, ki vključujejo rabo dolge vrste terminov*, ki se prekrivajo s tistimi, ki jih uporabljamo pri vrednotenju performativov. *V življenju – v nasprotju z enostavnimi situacijami, ki jih srečamo v teoriji logike –, ni mogoče vselej enostavno odgovoriti, da je resničen ali neresničen.*« (Austin, 1990: 122, prevod Bogdan Lešnik, poudarili avtorji)

Kaj je resnično in kaj je neresnično?

Resničnost oz. neresničnost torej ne pozna objektivnih meril, temveč je odvisna od »utemeljenosti in razvidnosti«, ki jih *imamo* za zatrjevanje nečesa. In celo pri ocenjevanju konstativov uporabljamo »dolgo vrsto terminov«, ki jih ne smemo razumeti zgolj v smislu »ali se trditev ujema z dejstvi« (Austin, 1990: 121, prevod Bogdan Lešnik). Austinov zaključek je